

Kokousmuistio

Patinen laajennetun sihteeristön järjestäytymiskokous

Aika: **Maanantai 28.10.2013 klo 13:00-15:00**
Paikka: Maanmittauslaitos, Pasila, nh. Struve
Läsnä: Jari Reini (pj.), Maanmittauslaitos
Antti Kahra, Geologian tutkimuskeskus
Juha Tiihonen, Liikennevirasto
Kimmo Soukki, Bentley Systems Oy
Lassi Lehto, Geodeettinen laitos
Riitta Teiniranta, Suomen ympäristökeskus
Timo Tolkki, Helsingin kaupunki
Jari Myllärinen, Liikennevirasto (videolla)
Panu Muhli (siht.), Maanmittauslaitos

Poissa:
Mikko Visa, Ilmatieteenlaitos

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi Patinen laajennetun sihteeristön 2. kokoukseen. Esittäytymiskierros tehtiin.

1. Asialista

Hyväksyttiin asialista. Todettiin, että kohdassa 5 Muut asiat otetaan esille Inspire Norden -kokouksen asiat.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen [kokouksen 16.9. muistio](#).

3. Patinen kokouksen 27.9. kuulumiset

Käytiin läpi sihteerin esittelemänä Patinen kokousmuistio, joka löytyy kokonaisuudessaan liitteineen Paikkatietoikkunasta, ks.

<http://www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi/kokoukset-2013>

- Kärkihankkeet

- o Avoin data -hanketta haluttiin laajentaa koskemaan paikkatietojen saatavuuden ja käytettävyyden helpottamista sen sijaan, että pyritään edistämään pelkästään avoimen datan saatavuutta.
- o Esillä oli paikkatiedon laatuun liittyvä potentiaalinen kärkihanke. Asia liittyy laadunhallintaa koskevan JHS-työn päivitysprosessiin ja Antti Jakobssonin, MML, valmistelevaan keskustelupaperiin työn pohjaksi. Asiaan palataan myöhemmin.
- o Kärkihankkeet toimivat vuoden kerrallaan. Ensimmäinen toimikausi on vuosi 2014.
- o Kärkihankkeita vetää Patine yhteistyössä Paikkatietoverkoston kanssa. Lisäksi Patinen kaikki jäsenet osallistuvat vähintään yhden hankkeen työhön.

- Paikkatietostrategia

- o Päivitysprosessi on loppusuoralla. Neuvottelukunnan kokouksessa esiteltiin strategian tilanne ja kommenttikierroksella saatu palaute. Patine päätti hyväksyä strategian julkaisun huomioiden kokouksessa saatu palaute. Strategia julkaistaan sekä paperiversiona että sähköisessä muodossa.
- o Päivitetty strategia toimii inputtina Strategia-kärkihankkeen työlle, jossa tavoitteena on toteuttaa strategian toimeenpanoa.

- Inspire-tietotuoteryhmien tilannekatsaus

- o Tietotuotteiden muodostamiseen tähtäävä suunnittelutyö on edennyt vaihtelevasti. Parhailaan suurimmassa osassa ryhmistä on käynnissä kansallisten ja Inspire-tietomallien vertailu ja vastaavuuksien määppäys.

Suunnittelutyön ei uskota valmistuvan kokonaisuudessaan kuluvan vuoden loppuun mennessä.

- **EU-komission esitykset**
 - o Paikkatietopalveluita koskeva uusi toimeenpanosääntö (SDS and Invoke Services) oli syyskuussa kommenttikierroksella jäsenmaissa. Suomesta ei toimitettu yhtään palautetta. Toimeenpanosäännön keskeisin kysymys liittyy sen rajoituksen laajuuteen: mitä ovat paikkatietopalvelut ja keitä asetetaan velvoittamaan. Nykyisen tulkinnan mukaan uusi asetus koskee kaikkia paikkatietopalveluita, jotka ”organisaatio on nimennyt kuuluviksi Inspiren piiriin”. Kaikkien palveluiden, siis myös nykyisten verkkopalveluiden metatietoihin on tulossa lisäyksiä ja muutoksia.
- **Muuta**
 - o Tiedotettiin ns. ELMA-hankkeen etenemisestä.
 - o Esiteltiin Forge / JulkICT LAB -hanketta.

4. Kärkihankkeiden organisointi ja toiminnan valmistelu Paikkatietoverkoston kanssa

Käytiin läpi hankkeiden organisoituminen ja valmistelun tilanne, ks. [Liite 1](#).

Hankkeisiin käytettävissä olevien resurssien osalta todettiin, että Paikkatietoverkoston odotetaan henkilötyöresursseja verkoston jäsenten edustamien organisaatioiden kautta. Erillistä rahoitusta hankkeiden toiminnan resursointiin ei ole.

Todettiin, että **Viestintä-hankkeeseen** on ollut vähän kiinnostusta sekä neuvottelukunnassa että sihteeristössä. Toisaalta viestintä nostettiin yhdeksi kärkihankkeeksi juuri sen vuoksi, että sen keskeistä asemaa muiden hankkeiden tavoitteiden saavuttamisessa haluttiin erityisesti korostaa.

Viestintä-hankkeen puheenjohtajaksi on lupautunut Tarja Riihisaari Ilmatieteen laitokselta. Varapuheenjohtajan toimii Paikkatietoverkoston ohjausryhmästä Kristian Jaakkola (Spatineo Oy). Sihteeristöstä kukaan ei ole ilmoittautunut hankkeen sihteeriksi.

Päätettiin, että kaikki laajennetun sihteeristön jäsenet osallistuvat Viestintä-hankkeeseen, ja kukin tarjoaa omaa / oman organisaationsa näkökulmaa viestintätoimiin. Tällä ratkaisulla halutaan korostaa sihteeristön sitoutumista hankkeeseen.

Keskusteltiin lyhyesti viestinnän keinoista. Vaikuttajaviestinnän kohdalla nähtiin keskeiseksi konsultti Antti Rainion rooli MML:n toimeksiannosta, mutta toistaiseksi avoin kysymys on se, kenen nimissä konsultti puhuisi vaikuttajille.

Joka tapauksessa todettiin, että tarvitaan selkeitä ja konkreettisia viestinnällisiä toimenpiteitä, kuten esimerkiksi virastojen johdon briiffaaminen paikkatietoasioista.

Avoin paikkatieto -hankkeen osalta Patinassa on runsaasti kiinnostusta osallistua hankkeen toimintaan, mutta kukaan ei ole toistaiseksi ilmoittautunut halukkaaksi puheenjohtajan tehtävään. Varapuheenjohtajana toimii Paikkatietoverkoston Pekka Sarkola Gispo Oy:stä.

Esitettiin malli, jossa Pekka Sarkola toimii hankkeen vetäjänä siten, että varapuheenjohtaja tulee Patinesta. Päätettiin viedä malliehdotus Patinen käsitteltäväksi, kun on ensin saatu Sarkolalta suostumus järjestelyyn.

Strategia-hankkeen puheenjohtajaksi on valittu Jarmo Kohonen GTK:sta. Varapuheenjohtaja Paikkatietoverkoston Anna Mustajoki, Tampereen kaupunki. Sihteeristöstä ja Patinesta on ilmoittautunut mukaan työhön useita henkilöitä.

Hankkeiden järjestäytymisen jatkotoimet marraskuussa organisoidaan seuraavasti:

- Kimmo Soukki on pyytänyt Paikkatietoverkoston varapuheenjohtajaa miettimään omalta osaltaan toimintasuunnitelmien tarkennuksia.

- Hankkeiden pj:t ja varapj:t sekä sihteeristön edustajat sopivat kickoff-tapaamisesta mahdollisimman pian. Kickoffissa tarkennetaan toimintasuunnitelmia.
- Toimintasuunnitelmien edistymistä katselmoidaan seuraavassa sihteeristön kokouksessa ennen Patinen joulukuun kokousta.
- Patinen kokoukseen viedään ehdotus tarkennetusta toimintasuunnitelmasta. Ehdotuksen ei tarvitse olla vielä loppuun saakka hiottu suunnitelma.
- Inspire-sihteeristö pystyttää virtuaalityötilan ja luo valmiiksi sivurakenteen, sekä vie olemassa olevat toimintasuunnitelmien luonnokset pohjaksi writeboardeille suunnitelmien työstämistä varten.

5. Muut asiat

JHS-työ paikkatiedon yksilöivistä tunnisteista käynnistyi syksyllä. Esa Tiainen MML:sta vetää työtä, Lassi Lehto osallistuu laajennetusta sihteeristöstä.

Inspiren **liitteiden II ja III tietotuotemäärittelyiden** osalta tarvittava komission asetuksen muutos on hyväksytty lokakuussa. Päivitetty asetus tulee voimaan todennäköisimmin joulukuussa. Tämän seurauksena liitteiden II ja III piiriin kuuluvat tietotuotteet tulee tarjota joulukuuhun 2020 mennessä.

Komission **MIG-työhön** (Maintenance and Implementation Group) osallistuvat Suomen edustajina Antti Vertanen ja Jari Reini. Ryhmän kickoff pidettiin 14.10. Kööpenhaminassa. Kokousta varten jäsenmailta pyydettiin ehdotuksia ryhmän työaiheiksi. Kyse on sekä Inspire-toimeenpanoon liittyvän ohjeistuksen/lainsäädännön ylläpidosta että toimeenpanon edistämiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Kickoffiin saatiin kaikkiaan 143 työaihe-ehdotusta. Suurin osa liittyi tietotuotemäärittelyiden päivitystarpeisiin. Lisäksi esille nousivat Inspire-datan validointiasiat sekä Registry servicen eli käytännössä luettelopalvelun pystyttäminen. MIG käy seuraavaksi läpi työaihe-ehdotukset, priorisoi ne ja kokoaa tärkeimmistä aiheista valmistelevat työryhmät.

Valmisteleviin työryhmiin kutsutaan asiantuntijat Inspiren **Pool of Experts** -ryhmästä, jonne on käynnissä ilmoittautuminen (jatkuva prosessi, ei takarajaa). Tähän mennessä mukaan on ilmoittautunut runsaat 100 asiantuntijaa eri jäsenvaltioista.

Myös Suomesta toivotaan aktiivista osallistumista Pooliin. Inspire-sihteeristö toimittaa tarkemmat tiedot ilmoittautumismenettelystä. Pyritään viestimään mahdollisimman laajalla jakelulla osallistumismahdollisuudesta ja sen tärkeydestä. Todettiin, että ilmoittautuminen Pooliin ei sido mihinkään, vaan kyse on vain ilmoituksesta, että henkilö on halukas osallistumaan työhön mahdollisuuksiensa mukaan.

Inspire-sihteeristö jatkaa Inspire-katsausten tekemistä lähiaikoina. Edellinen katsaus ilmestyi kesäkuussa.

Muhli esitti tiivistelmän Islannissa 16-17.9. pidetyn **Inspire Norden -ryhmän kokouksen** annista.

- Lisensointiasiat
 - o Ryhmässä pohdittiin mahdollisuutta laatia yhteispohjoismainen avoimen datan lisenssi. Todettiin, että Suomessa on tekeillä julkishallinnolle JHS-työnä Creative Commons 4.0by -perusteinen avoimen datan lisenssi. Työ on ollut kommenttikierroksella (dl 8.11.). Sihteeristö ei nähnyt erityistä tarvetta kehittää yhteispohjoismaista lisenssimallia.
- Inspire-datan tarjoamisen menettelyt
 - o Islannissa keskusteltiin Inspire-datan tarjoamisesta vaihtoehtoisilla de facto rajapintastandardeilla, esim. REST/JSON, ja formaateilla, esim. Esrin shapefile. Pohdittiin myös tarjoamisen roolijakoa: julkishallinto vai yksityinen sektori. Asiasta ei voitu muodostaa selkeää loppupäätelmää tai toimintamalliehdotusta.
- Inspire-tietotuotteiden muodostaminen

- Pohjoismaissa on hyviä esimerkkejä Inspire-tietotuotteiden muodostamistyöstä ja toimivasta yhteistyöstä tiedontuottajien kesken. Haasteena on useimmiten tiedontuottajien datan laadullinen yhteensopivuus, ei niinkään datan tekninen muuntaminen yhteiseen tietomalliin. Islannissa hahmoteltiin alustavasti yhteispohjoismaista pilotointia eri teemoista, esim. Water ja Transport networks.
 - Vertailun vuoksi jo toteutetusta pohjoismaisesta yhteistyöstä tutustuttiin verkkopalveluun, jossa on saatavilla pohjoismaisten ympäristöorganisaatioiden WMS-rajapinnoilta saatavaa, vesipuitteidirektiivin soveltamisalaan liittyvää dataa harmonisoituna valtakunnanrajojen yli. Luokittelu ei pohjautu Inspire-luokitteluihin. Teiniranta toimittaa linkin palveluun.
- Seuraava Inspire Norden -kokous järjestetään Suomessa keväällä 2014.

6. Seuraava kokous

Seuraava laajennetun sihteeristön kokous päätettiin järjestää ma 25.11. klo 13-15 Pasilassa. Tarkempi tieto kokouspaikasta ilmoitetaan myöhemmin. Kokouksen päätavoitteena on käsitellä tarkennettuja ehdotuksia kärkihankkeiden toimintasuunnitelmiksi.